



ת"פ 57613/12/21 - מדינת ישראל נגד פיראס עלי, ניהאד חטיב, עז אלדין ג'ראדא

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 57613-12-21 מדינת ישראל נ' עלי(עציר)
ואח'

לפני כבוד השופט ארז פורת
המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

פיראס עלי

ניהאד חטיב

עז אלדין ג'ראדא (עציר)

גזר דין

1. מלבד חומרת מעשי העבירה המפורטים בכתב האישום המתוקן, מגולל גיליון האישום דוגמא מוחשית לפסוק "משיב רעה תחת טובה" (משלי י"ז, י"ג).

בשלהי שנת 2021, נהגו הנאשם 1 והמתלון א', שהינו תושב הרשות הפלסטינית שהתגורר בחיפה, להפגש. כעולה מתסקיר שירות המבחן, אף היו ביניהם עניינים כלכליים. הנאשם 1 סיפר למתלון כי הוא נתון במצוקה כלכלית וביקש סיוע מהמתלון. המתלון הציע כי ימכור מגרש בשטחי הרש"פ שבבעלותו ומתוך הסכום שישולם בתמורה, ילווה לנאשם 1 מאה או מאתיים אלף ₪.

ביום 12/12/21 או בסמוך, הנאשם 1 קשר עם הנאשם 3 ועם אדם נוסף בשם טאהר לסחוט מהמתלון בכח ובאיומים את העברת הבעלות בחלקות האדמה ששייכות לו, לבעלות הנאשם 1, כשתוכנן כי העברת הבעלות תבוצע באופן שהמתלון ייחטף ויועבר לשטחי הרש"פ, שם יאולץ לחתום על מסמכי העברת הבעלות, כאמור.

לצורך מימוש התכנית, באותו היום, היינו 12/12/21, הנאשם 1 נסע לאזור ג'נין, שם העלה לרכבו את הנאשם 3 ואת טאהר והביאם לחיפה, זאת הגם שידע כי אין לשני הנוסעים הללו אישור לשהייה בישראל. באותו היום, בשעות הערב, הגיעו הנאשמים 1 ו-3 יחד עם טאהר לבית המתלון בחיפה, זאת אחר שהנאשם 1 ביקש לבקרו. השלושה נכנסו לבית המתלון ואחר שיחה קצרה, הנאשם 3 וטאהר אחזו לפתע במתלון ונאשם 1 כבל את ידיו באמצעות אזיקוני פלסטיק. הנאשם 3 הניח את כף ידו על פיו של המתלון לבל יצעק לעזרה וטאהר כבל את רגליו באזיקוני פלסטיק והיכה את המתלון באגרוף ובעיטות בפניו ובגופו. לאחר כבילת המתלון, חיפשו הנאשמים 1 ו-3 בבית המתלון את מסמכי הבעלות



שלו בקרקעות האמורות, ומשאלה נמצאו, צילמם הנאשם 1 באמצעות מכשירו הסלולרי. כמו כן, אגב חיפושם, נטלו הנאשמים 1 ו-3 חפצי ערך מבית המתלון בכוונה לגנבם. שווי הרכוש שנגנב, לא פורט.

הנאשמים 1 ו-3 היכו את המתלון האזוק בהיותו בדירתו, באמצעות פטיש שמצאו שם: טאהר היכה ברגלו והנאשם 1 היכה בראשו עם הפטיש תוך שאיים על המתלון כי הוא ימות אם "לא יחתום על כל האדמות".

בהמשך, שב הנאשם 3 ותקף את המתלון עם צבת שמצא במקום, ואף חבט בו במכת אגרופ. טאהר אמר למתלון כי עליו לחתום על כל הניירת ואיים כי "אם יהיו טיפות דם על הניירות אזי הוא ירה בו". לאחר מכן, הוצא המתלון מביתו על ידי הנאשם 3 וטאהר והם הכניסוהו לרכבו של הנאשם 1, שכבר היה בו, והסיעו את המתלון לבית הנאשם 1. בדרכם, שבו הנאשמים 1 ו-3 והיכו את המתלון בראשו. המתלון הוכנס לבית הנאשם 1, שם שהתה הנאשמת 2, בנוכחותה, שוב איים הנאשם 1 על המתלון כי אם לא יחתום על כל הניירת הוא ימות ושב והיכה במכת אגרופ. הנאשמת 2 התקרבה למתלון ואמרה לו לחתום על המסמכים כדי שלא יהרגו אותו. מפאת חששו, חתם המתלון על מסמכים שהנאשמים וטאהר הניחו בפניו. לאחר מכן, התקשר הנאשם 1 לעו"ד שהיה בתחומי הרש"פ ועדכנו כי הם יגיעו לפגוש בו במחסום סאלם, הסמוך לכניסה לג'נין, ואף ציין בפניו כי המתלון חתם על כל המסמכים. הנאשמים אזקו את המתלון והכניסוהו לרכבו של הנאשם 1 וכולם, יחד עם טאהר, נסעו לעבר מחסום סאלם. במהלך הנסיעה, הנאשמים 1 ו-3 וטאהר שבו ודרשו מהמתלון, תחת איומים, כי יחתום על המסמכים הנדרשים לצורך העברת הבעלות שלו בחלקות לטובת הנאשם 1. בהגיעם סמוך למחסום, הסיר טאהר את האזיקונים מרגלי המתלון ואיים עליו כי אם יעשה תנועה קטנה, אנשים שיגיעו למקום יהרגו אותו. טאהר יצא מהרכב, נטל עמו חלק מהפריטים שנגנבו מדירת המתלון, כאמור, ופסע לעבר פתח מעבר בגדר לכיוון שטחי הרש"פ. הנאשמים המשיכו בנסיעה קצרה לעבר המחסום ועל פניהם חלפה נידת משטרה. הנאשם 1 יצא מהרכב כדי לדבר עם השוטרים ואז הנאשם 3 שם את כף ידו על פי המתלון כדי למנוע ממנו להזעיק עזרה, והנאשמת 2 איימה על המתלון שלא ידבר מילה. בשלב זה, המתלון פתח את דלת הרכב באמצעות מכה עם רגליו, ירד מהרכב וזעק לעזרת השוטרים. השוטרים חילצו את המתלון שנמצא על ידם, חבול וכבול ידיים.

כתוצאה מהכאתו על ידי הנאשמים, סבל המתלון משבר בעצם האף, חבלה מסביב לעין ימין וסימני חבלה והמטומות בראשו.

בגין מכלול מעשיהם, הורשעו הנאשמים 1 ו-3, על פי הודאתם, בעבירות של סחיטה באיומים ובכח, חטיפה לשם סחיטה או איום, שוד בנסיבות מחמירות וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

הנאשם 1 הורשע, בנוסף, בעבירה של הסעת תושב זר, והנאשם 3 בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין. הנאשם 2 הורשעה, על פי הודאתה, בעבירות של סיוע לסחיטה באיומים ובכח וסיוע לחטיפה לשם סחיטה או איום.



2. לחובת הנאשם 1 שתי הרשעות: האחת בעניין איומים, תקיפת בן זוג והיזק לרכוש במזיד, משנת 2019, בעטייה נדון, בין היתר, לעונש מאסר על תנאי בן 8 חודשים הבשל כעת להפעלה, וכן הרשעה נוספת בעבירה של תקיפת בן זוג משנת 2016 בעטייה נדון לעונש מאסר מותנה.

לחובת הנאשמת 2 הרשעה משנת 2019 בעבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, בעטייה נדונה לעונש מאסר על תנאי והועמדה במבחן.

עברו הפלילי של הנאשם 3 נקי.

3. בטיעוניה לעונש עמדה המאשימה על כי עבירת החטיפה כאן הינה במדרג חומרה גבוה, נוכח התכנון המדוקדק שליווה את העבירה והאלימות המתמשכת שהופעלה במהלכה. התובע עמד על היקף הפגיעה שנגרמה למתלונן - פיזית ונפשית, וציין כי יישא עמו את צלקות הארוע עוד זמן רב.

4. הונח בפניי תסקיר נפגע עבירה בעניינו של א'. מהתסקיר עולה כי הארוע נשוא כתב האישום הותיר פגיעה קשה שעיקרה חוסר אמון באחר, פגיעה קשה בבטחונו העצמי ופגיעה בתפיסת הערך העצמי. ארוע הפגיעה הקשה מצד מי שהיה מכרו של המתלונן - הוא הנאשם 1, היה מפתיע ובלתי צפוי עבור המתלונן, אשר מסר כי חש חרדה לחייו במהלך הארוע. המתלונן מסר כי מאז הארוע הוא שרוי בחרדה מפני הישנות מעשה תקיפה כלפיו מצד מי מטעם הנאשמים והוא חווה תסמינים פוסט טראומטיים. על רקע הארוע שהתרחש, בחלקו בביתו, עקר לכתובת אחרת והוא בפחד תמידי ומתקשה לבטוח בזולת. בשל כך, חש המתלונן חוסר אונים וייאוש ביחס לעתידו. שירות המבחן המליץ, לפיכך, על כי הנאשמים, בין יתר רכיבי הענישה, יחוייבו לפצות את א' בפיצוי משמעותי שייסייע בידיו לשקם את חייו.

5. ב"כ הנאשמים עמד על הודאת הנאשמים בלא שנשמעו עדים כלשהם. צוין כי כך נחסכה עדותו של המתלונן, על הקושי הרגשי שהיה טמון במסירתה. צוין כי הארוע כולו נמשך מספר שעות מצומצם. בסופו של דבר, כך צוין, הארוע היה פרי של מצוקה כלכלית ושיקול דעת שגוי של הנאשם 1.

הופניתי לנסיבותיה הקשות של הנאשמת 2, לחלקה המשני בעבירות ולמצבה הרפואי המורכב.

בעניין הנאשם 3 צוין בא כוחו על אודות נסיבותיו האישיות, כמפורט בתסקיר שהוגש בעניינו, וכי לא היה מחולל הארוע ולדידו, היה זה ארוע מתגלגל שלא תוכנן מראש.

6. הונחו בפניי תסקירי שירות המבחן בעניין הנאשמים:

בעניין הנאשם 1 צוין כי הוא אב לילדה קטינה וכי התגרש מבת זוגו שכלפיה יוחסו לו עבירות אלימות בגליון הרישום הפלילי. הוא התייתם מאב בהיותו בן 15, ואמו חולנית ומתפרנסת מקצבת נכות. הנאשם



1 הביע חרטה על מעשיו ושלל כל כוונה לפגוע במתלון. צוין כי מסכת היחסים הכספיים בין הנאשם 1 למתלון לא נחשפה במלואה בבית המשפט וכי לארוע קשר לכך שהמתלון, לטענת הנאשם, לווה כספים ממנו, ולא השיבם. שירות המבחן העריך כי ברקע העבירות כאן, קשייו של הנאשם 1 להתמודד עם מצבים רגשיים מורכבים וכן תחושות ניכור שחווה במסגרות חברתיות שונות. צוין כי הנאשם 1 קיבל אחריות מלאה למעשיו וכי חווה את ההליך הפלילי כארוע משמעותי ומטלטל. בנסיבות, הוערך סיכוי בינוני-גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד על ידו, והומלץ על ענישה מוחשית ומציבת גבולות, לצד פיצוי המתלון.

בעניין הנאשמת 2 צוין כי הינה גרושה המטופלת בשלושה ילדים בגירים מקשר זוגי קודם, וכי היתה בת זוגו של הנאשם 1 במהלך ארבע שנים שלפני קרות הארועים. מגיל צעיר נאלצה לסייע בכלכלת משפחתה על רקע פטירת אביה. בעברה מערכת זוגית אלימה שגרמה לה לפציעה קשה שחייבה הליך שיקומי ממושך והיא נזקקת לתרופות במהלך השנים האחרונות נוכח פגיעתה, כאמור. כיום, אין היא בקשר ממשי עם בני משפחתה. אף לדבריה, המתלון נהג בחוסר יושר כלפי הנאשם 1 במסגרת יחסיהם הכספיים. הנאשמת מסרה כי נחשפה לארוע שעה שהנאשמים האחרים הגיעו לפתע עם המתלון לביתה, בהיותה בת זוגו של הנאשם 1. לדבריה, פעלה כדי לשכנע את המתלון להשיב את חובותיו לנאשם 1 והצטרפה לנסיעה כדי "להוות גורם מרגיע ומתווך". ולמנוע הסלמה נוספת. הנאשמת צמצמה מחומרת מעשיה ונקטה יחס מגונן ומצמצם כלפי מעשה הנאשם 1.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מחזיקה בדימוי עצמי נמוך, פועלת מתוך דפוסי התנהגות מרצים ומתקשה בהצבת גבולות. צוין כי קיימת רמת סיכון בינוני-נמוך להתנהגות אלימה מצידה של הנאשמת בעתיד, כשמידת חומרת האלימות הינה נמוכה. נוכח עמדתה, המשליכה את האחריות למעשיה על אחרים, לא בא שירות המבחן בהמלצה לענישה שיקומית והמליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבולות.

בעניינו של הנאשם 3 עלה מתסקיר שירות המבחן כי קיימת היכרות בינו ובין המתלון. אמו חולנית ואחד מאחיו נהרג בתאונת דרכים. מדובר בתושב הרש"פ אשר שוהה בישראל באופן שאינו חוקי. לדבריו, פעל בארוע תחת איומים של הנאשם 1 אותו הכיר. שירות המבחן התרשם כי לנאשם 3 נטייה לפרוץ את גבולות החוק במטרה למלא צרכים אישיים והוא מתקשה בוויסות דחפים. צוין כי תפיסתו של הנאשם, באופן כללי, מאופיינת כחסרת בשלות ובגרות. שירות המבחן העריך כי בנסיבות, קיים סיכון גבוה להתנהגות פורצת גבול בעתיד ונוכח היותו שוהה בלתי חוקי, לא בא שירות המבחן בהמלצה לענישה שיקומית.

דין והכרעה

7. הנאשמים 1 ו-3 חטפו את המתלון לשם סחיטתו, היכו בו וגרמו לו לחבלות חמורות ואף שדדו פריטים מדירתו, והכל לשם השתלטות על מקרקעין שהיו בבעלות המתלון. מדובר במעשים הפוגעים בבטחון האישי ובזכות הקניין פגיעה ברף גבוה. גם אם טען הנאשם 1 לחוב כלשהו של המתלון כלפיו, עניין



שלא באו לגביו ראיות אלא אך השתמע מן התסקירים של הנאשמים, עדיין נפסק כי "אמצעי החטיפה כדרך לגביית החוב - אף אם מדובר בחוב על פי דין - פוגע באושיות המשפט" (ע"פ 4131/13 **שמארי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 13/3/2014)). צוין לא אחת כי חומרת מעשה החטיפה מתבטא במורא שהוא זורע אצל הנחטף, כאשר סופה של החטיפה אינו ברור בעת התרחשותה, ולסיטואציה פוטנציאל הסלמה. זוהי עשיית דין עצמי המקעקעת את אדני היסוד של ההסדרים החברתיים שהונהגו לפתרון סכסוכים, שהם פנייה לערכאות או הליכים חוקיים אחרים.

לעבירה כאן נלווה מימד כיעור נוסף, על רקע ניצול יחסי אמון, קירבה ורצון לסייע מצד המתלונן, כש"האוהב" הופך לפתע לאויב באופן בלתי צפוי.

לעניין הענישה הולמת, הושם דגש בעבירת החטיפה על בחינת מישכה של החטיפה, קיומם של תכנון והערכות מוקדמת, העברת החטוף בין מספר מקומות, היקף מעורבות של גורמים נוספים בארוע, שימוש בכלי נשק חם או קר ואופן סיום החטיפה (ראו ע"פ 3136/20 **אבו עאיש נ' מדינת ישראל - שיקולים** (24/5/2021)). שיקולים עובדתיים אלה הביאו לקיומו של מנעד נרחב בענישה שהוטלה בעבירות חטיפה לשם סחיטה: כך למשל, עונש של 18 חודשי מאסר בע"פ 6560/15 **סריס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו - 2/5/16) ולעתים ענישה סביב שלוש שנות מאסר ממשי (ע"פ 3136/20 הנ"ל).

בהתייחס לעבירות השוד, יש ליתן את הדעת למידת התחכום שליוותה אותו, האם הופעלה במהלכו אלימות וכן נבחן היקף הרכוש שנשדד. בהתייחס לעבירת החבלה, יש לבחון את אופן ביצועה, האם נעשה שימוש בנשק קר או חם, וכן תוצאת החבלה והאם הותירה פגיעה מתמשכת.

בחינת נסיבות המקרה כאן, בפריזמת שיקולי הענישה המוזכרים בפסיקה, תוך שחומרת השלכת הארוע שנגרמה למתלונן עולה ומזדקרת מתסקיר נפגע העבירה, ולפחות בפן הנפשי, זו פגיעה שאותותיה עדיין ניכרים, כל אלה הביאו לקביעת מתחם ענישה הולם אחד, בגין מכלול האישומים המהווים משום ארוע אחד, שכן התרחשו בסמיכות וברצף זה לזה, כדלקמן:

בעניינו של הנאשם 1 מתחם הענישה ההולם נע בין עונש מאסר ממשי שמשכו (55) חמישים וחמישה חודשי מאסר ממשי לריצוי בפועל לצד עונשי מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי לנפגע העבירה, ועד שמונה (8) שנות מאסר ממשי לצד אותם עונשים נלווים.

בעניינה של הנאשמת 2, שתרומתה להגשמת העבירות היתה משנית ופאסיבית, בעיקרה, עונש מאסר ממשי הנע בין (21) עשרים ואחד חודשים ועד (42) ארבעים ושניים חודשי מאסר, לצד עונש מאסר על תנאי.

בעניינו של הנאשם 3, שלא היה יוזם הארוע אך נטל בו חלק פעיל, כשהוא משתתף פעם אחר פעם



בהכאת המתלונן, ראיתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין ארבע (4) ועד שש (6) שנות מאסר ממשי.

8. לא הוצגו טעמים לסטייה ממתחם הענישה, לקולא או לחומרה.

9. בקביעת מידת העונש בתוככי המתחם, נתתי דעתי לעברו הפלילי של הנאשם 1 בעבירות אלימות, לנסיבות חיים מורכבות של כל הנאשמים, כשבעניינה של הנאשמת 2 היתה לכך, לדעתי, השפעה על פעולתה במהלך הארוע ומאידך, שקלתי את הודאת הנאשמים בהזדמנות הראשונה ללא כל הסכמה להקלה עונשית מטעם המאשימה.

אחר כל האמור, אני דן את הנאשמים לעונשים הבאים:

על הנאשם 1 מוטל עונש בחלקו התחתון של המתחם, הגם שלא בתחתיתו, נוכח עברו הפלילי, כאמור:

אני גוזר לנאשם 1 חמישים ושמונה (58) חודשי מאסר אשר יהוו עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל ומניינם מיום מעצרו בתיק זה - 13/12/21.

לצד עונש זה ובנוסף, אני גוזר לו (18) שמונה עשר חודשי מאסר, אותם ללא ירצה, אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר ישוב ויעבור כל עבירה שעניינה חטיפה, סחיטה באיומים או בכח או שוד.

כן אני גוזר לנאשם 1 חמישה (5) חודשי מאסר, אותם לא יירצה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור עבירה שעניינה הסעת תושב זה.

אני מורה כי הנאשם 1 יפצה את המתלונן א', בגין מכלול נזקיו, בסך של 50,000 ₪ שישולמו עד ליום 1/3/23.

ב"כ המאשימה יעדכן את הזוכה בזכייתו, כאמור.

עונש המאסר המותנה בן שמונת החודשים נשוא ת"פ 28516-04-17 יופעל, כך שמחציתו תופעל בחופף ומחציתו במצטבר לעונש בתיק זה. ראיתי להורות על אופן הפעלה כזה, נוכח הודאת הנאשם ללא שמיעת ראיות, תוך חסכון משמעותי במשך שמיעת התיק.

תוצאת האמור היא שהנאשם 1 ירצה בסך הכל (62) שישים ושניים חודשי מאסר ממשי שמניינם מיום



מעצרו, כאמור.

על הנאשמת 2 נגזר עונש בתחתית מתחם הענישה, שכן עברה הפלילי אינו כולל עבירות אלימות וזהו מאסרה הממשי הראשון.

על כן, אני דן את הנאשמת 2 לעשרים ואחד (21) חודשי מאסר, אשר יהווה עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל ומנינם מיום מעצרה בתיק זה - 13/12/21.

לצד עונש זה ובנוסף, אני גוזר לנאשמת (9) תשעה חודשי מאסר, אותם לא תרצה, אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורה ממאסרה תשוב ותעבור עבירה שעניינה סחיטה באיומים או בכח או חטיפה. נוכח חלקה המשני בארוע והיותה פאסיבית במהלכו בעיקרו של דבר, לא ראיתי לחייבה בפיצוי, גם מטעמה, למתלונן.

על הנאשם 3 מוטלות ארבע (4) שנות מאסר אשר יהווה עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל ומנינם מיום מעצרו בתיק זה - 13/12/21.

לצד עונש זה ובנוסף, אני גוזר לו (12) שניים עשר חודשי מאסר, אותם לא ירצה, אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, ישוב ויעבור עבירה שעניינה סחיטה באיומים או בכח, חטיפה, שוד או גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

עוד אני גוזר לנאשם 3 ארבעה (4) חודשי מאסר, אותם לא יירצה, אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו, ישוב ויעבור עבירה שעניינה כניסה לישראל שלא כדין.

אני מורה כי הנאשם 3 יפצה את המתלונן א' בסך של 10,000 ₪ אשר ישולמו עד ליום 1/3/23.

ב"כ המאשימה יעדכן את הזוכה בזכיותו על פי פסק הדין.

10. בהתייחס לבקשת החילוט של הרכב בו השתמש הנאשם 1 בעת ביצוע העבירות - רכב מסוג אאודי מ.ר. 54-757-55, הרי שבדין שקויים בפני בעניין, הוברר כי הנאשם 1 שילם עבור הרכב סך של 20,000 ₪ בלבד ויתרתו טרם שולמה למוכר, מר מוחמד נג'אר. הגם שעל פי הסכם המכר שנחתם, הבעלות בכלי הרכב עברה לנאשם 1 אף טרם ביצוע מלוא התשלום, והגם שקמה עילת חילוט בהיות הרכב מכשיר שאפשר את ביצוע העבירה כאן, סברתי כי תוצאה צודקת יותר הינה חילוט רק החלק הממשי שאותו שילם הנאשם 1 ברכב, היינו 20,000 ₪ שהינו קצת פחות ממחצית שווי בעת הזו (אין חולק כי זהו הסך ששילם הנאשם 1).



אשר על כן, אני מורה כי הרכב האמור, יוחזר לידי מר מוחמד נג'אר, נושא ת"ז 302626601, רק אחרי שמר נג'אר יפקיד בקופת ביהמ"ש סך של 20,000 ₪. סך זה יועבר על ידי המזכירות לחשבון קרן החילוט, ואני מורה בזאת על חילוט מלוא הסכום לטובת אוצר המדינה, וזאת כפן הרתעתי נוסף כלפי הנאשם 1.

ניתן היום, כ"ח כסלו תשפ"ג, 22 דצמבר 2022, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד מונא מנסור; ב"כ הנאשמים 1,2 עו"ד שאדי דבאח; ב"כ נאשם 3: עו"ד אמיר אבו-חאטום והנאשמים באמצעות היוועדות חזותית.

זכות ערעור הודעה, כחוק.